

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/996

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	14.06.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	04.05.2017 (registreeritud inspektsioonis 05.05.2017)
Teabevaldaja	Politsei- ja Piirivalveamet aadress: Pärnu mnt 139, 15060 Tallinn e-posti aadress: ppa@politsei.ee
Vaide esitaja	AS Ekspress Meedia aadress: Narva mnt 13, 10151 Tallinn e-posti aadress: info@ekspressmeedia.ee
Vaide esitaja esindaja	Mari Männiko AS Ekspress Grupp õigusosakonna juhataja mari.manniko@egrupp.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna Politsei- ja Piirivalveamet on menetluse käigus vaide esitajale tema soovitud dokumendid väljastanud ulatuses, mis ei sisalda piiranguga isikuandmeid;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 24.04.2017 esitas AS-i Ekspress Meedia välja antava ajalehe Eesti Ekspress ajakirjanik Politsei- ja Piirivalveametile (PPA) teabenõude, milles soovis tutvuda 23.04.2007 koostatud dokumendiga PHJ3-16.9/29000 koos selle lisadega.
2. 26.04.2017 vastas teabenõudele PPA pressiesindaja ning teatas, et dokumendiga ei ole

- võimalik tutvuda, kuna dokumendil olnud juurdepääsupiirangut pikendati seoses politseitaktikaga, mida on dokumendis põhjalikult käsitletud.
- 27.04.2017 edastas PPA pressiesindaja teabenõudjale täiendava vastuse, milles põhjendas teabenõude täitmisest keeldumist AvTS § 35 lg 1 punkt 5¹ alusel dokumendi asutuse siseseks kasutamiseks tunnistamisega ning selgitas, et sama seaduse § 40 lõike 1 kohaselt on juurdepääsupiirangut pikendatud viie aasta võrra.
 - 05.05.2017 registreeriti Andmekaitse Inspektsioonis AS Ekspress Meedia vaie, seoses PPA poolt teabenõude täitmisest keeldumisega
 - 09.05.2017 tegin seoses AS Ekspress Meedia vaidega PPA-le järelepärimise
 - 22.05.2017 vastas PPA järelepärimisele ning tunnistas oma eksimust. PPA lisas, et täidab teabenõude osaliselt ja lepib teabenõudjaga esimesel võimalusel aja kokku dokumentidega tutvumiseks
 - 13.06.2017 kinnitas PPA telefoni teel, et on 09.06.2017 väljastanud vaide esitajale tema soovitud dokumendid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga isikuandmeid

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

24.04.2017 esitas AS-i Ekspress Meedia poolt välja antava ajalehe Eesti Ekspress ajakirjanik Politsei ja Piirivalveametile (PPA) teabenõude, milles soovis tutvuda 23.04.2007 koostatud dokumendiga PHJ3-16.9/29000 koos selle lisadega.

26.04.2017 vastas teabenõudele PPA pressiesindaja ning teatas, et dokumendiga ei ole võimalik tutvuda, kuna dokumendil olnud juurdepääsupiirangut pikendati seoses politseitaktikaga, mida on dokumendis põhjalikult käsitletud.

27.04.2017 edastas PPA pressiesindaja teabenõudjale vastuse, milles põhjendas teabenõude täitmisest keeldumist AvTS § 35 lg 1 punkt 5¹ alusel dokumendi asutuse siseseks kasutamiseks tunnistamisega ning selgitas, et sama seaduse § 40 lõike 1 kohaselt on juurdepääsupiirangut pikendatud viie aasta võrra.

Leiame, et nimetatud dokumentidega tutvumise mittevõimaldamine ei ole kooskõlas avaliku teabe seadusega alljärgnevatel põhjustel.

AvTS § 40 lg 1 kohaselt kehtestatakse teabele juurdepääsupiirang alates dokumendi koostamisest või saamisest kuni vajaduse möödumiseni või sündmuse saabumiseni, kuid mitte kauemaks kui viieks aastaks. Asutuse juhul on õigus tähtaega pikendada kuni viie aasta võrra, kui juurdepääsupiirangu põhjus püsib.

AvTS § 40 alusel võib asutus seada dokumendile juurdepääsupiirangu maksimaalselt 10-ks aastaks. Eelnimetatud tõlgendust pooldab ka AKI poolt koostatud Avaliku teabe seaduse üldjuhend ning AKI praktika AvTS § 40 tõlgendamisel (AKI vaideotsus ja ettekirjutus/hoiatus avaliku teabe asjas 2.1-3/16/422).

AvTS § 40 kehtestab juurdepääsupiirangu kehtestamisele diskretsiooni piirid (mitte kauemaks kui viis aastat ning kuni viie aasta võrra).

Avaliku teabe seaduse § 1 kohaselt on seaduse eesmärk tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igatühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusrüügi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

Teistsugune tõlgendus AvTS §-le 40 oleks vastuolus avaliku teabe seaduse eesmärkidega. Lähtudes Avaliku teabe seaduse eesmärgist, oleks vastuoluline AvTS § 40 lg 1 tõlgendus, mille kohaselt on asutusel õigus pikendada dokumendi juurdepääsupiiranguid määramatu arv kordi.

Käesoleva vaide aluseks oleva teabekandja puhul seati PPA poolt esmakordselt juurdepääsupiirang 23.04.2007 ning juurdepääsupiirangut pikendati 23.04.2012.

Pikendatud juurdepääsupiirang pidi lõppema hiljemalt 23.04.2017 (ehk teabenõude esitamise päevale eelneval päeval).

Eelnevat arvesse võttes on 23.04.2017 esitatud teabenõude täitmisest keeldumine ebaseaduslik

kuna AvTS § 40 alusel juurdepääsupiirangu kehtestamise maksimaalne tähtaeg on lõppenud.

Lähtuvalt eeltoodust ja juhindudes avaliku teabe seaduse §-st 46 palub AS Ekspress Meedia Andmekaitse Inspeksioonil:

1) teha ettekirjutus teabenõude viivitamatuks täitmiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

PPA selgituste kohaselt on PPA on ekslikult pikendanud AS Ekspress Meedia poolt teabenõude korras nõutud dokumendi (23.04.2007 nr PHJ3-16.9/29000) juurdepääsupiirangut AvTS § 35 lg 1 p 5¹ alusel 23.04.2017-23.04.2022.

PPA on dokumendi ning selle juurde kuuluvad lisad uuesti üle vaadanud. Juurdepääsupiiranguga teabeks on dokumendis ja selle teatud lisades sisalduv teave, mis kajastab isikute mobiiltelefoni numbreid. Seda põhjusel, et teatud telefoninumbrid on isiklikus kasutuses, mõned isikud praeguseks PPAs enam ei tööta ning tööalaseks kasutamiseks väljastatud mobiilinumbrid on mõeldud eelkõige sisemiseks operatiivseks töökorralduseks ega kuulu aktiivsele avalikustamisele, s.t. ka PPA välisveebis on kuvatud üldjuhul ainult lauatelefooni numbrid. Eeltoodud põhjusel sisaldavad põhidokument ja selle teatud lisad osaliselt juurdepääsupiiranguga teavet AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel kestusega 22.04.2007-22.04.2082, kuid vaatamata sellele, saame teabe väljastada osaliselt, kattes kinni juurdepääsupiiranguga kontaktandmed.

Dokumendi esialgne juurdepääsupiirang kehtestati 22.04.2007 AvTS § 35 lg 1 p 7 alusel viieks aastaks. Pärast juurdepääsupiirangu lõppemist hinnati uuesti dokumendis sisalduvat teavet ning piirangut pikendati 23.04.2012 AvTS § 35 lg 1 p 5¹ alusel viieks aastaks. Juurdepääsupiirangu alus muutus, kuna vahepeal muutus avaliku teabe seadus ning seetõttu tuli ka juurdepääsupiirangu alus ümber kvalifitseerida.

Nimetatud dokumendile on Rahvusarhiivi poolt määratud arhiiviväärtus.

PPA on selgitanud, et täidab teabenõude osaliselt ning lepib teabenõudjaga esimesel võimalusel aja kokku, et võimaldada tal tutvuda nõutud dokumendi ja selle lisadega, millelt on eemaldatud juurdepääsupiiranguga teave (kontaktandmed).

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 3 lg-st 2 tulenevalt saab avalikule teabe juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

AvTS § 40 lg 1 sätestab, et asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabele kehtestatakse juurdepääsupiirang alates dokumendi koostamisest või saamisest ning kuni vajaduse möödumiseni või sündmuse saabumiseni, kuid mitte kauemaks kui viieks aastaks. Asutuse juht võib seda tähtaega pikendada kuni viie aasta võrra, kui juurdepääsupiirangu kehtestamise põhjus püsib. Seega saab dokumentidele juurdepääsupiirangu kehtestada maksimaalselt kümneks aastaks, v.a piiranguga isikuandmed või kui mõnest eriseadusest tuleneb pikem piirangu tähtaeg.

Antud juhul on vaidlusalusele dokumendile kehtestatud algselt juurdepääsupiirang 22.04.2007 AvTS § 35 lg 1 p 7 alusel viieks aastaks. Pärast juurdepääsupiirangu lõppemist hinnati uuesti dokumendis sisalduvat teavet ning piirangut pikendati 23.04.2012 AvTS § 35 lg 1 p 5¹ alusel viie aasta võrra. Politsei- ja Piirivalveameti selgituste kohaselt *tuli juurdepääsupiirangu alus ümber kvalifitseerida, kuna vahepeal muutus avaliku teabe seadus.* Mitte kummagi eeltoodud

sätte puhul ei tee seadus erisust üldisest piirangu kehtestamise tähtajast, mistõttu lõppes vaide esitaja soovitud dokumendil piirang eelnimetatud sätete alusel 23.04.2017.

Kuigi PPA ei ole algselt kehtestanud dokumendile piirangut kontaktandmete (telefoninumbrite) kaitseks, siis dokumenti täiendavalt üle vaadates on PPA kehtestanud piirangu isikute mobiiltelefonide numbritele. Nõustun PPA-ga selles, et mobiiltelefoni numbrite, mis on mõeldud sisemiseks operatiivseks töö korralduseks, mitte avalikkusega suhtlemiseks ning ka isikute isiklike mobiiltelefoninumbrite avalikustamine piiramatule isikute ringile, võib kahjustada isikute eraelu puutumatust, kuna võimaldab isikutega võtta soovimatut kontakti ka töövälisel ajal. Kui tööalased (laua)telefoni numbrid on asutuse võrgulehel avalikustatud, siis on täidetud ka kontaktide avalikustamise nõue.

PPA vaadanud menetluse käigus üle vaide esitaja soovitud dokumendid ning hinnanud täiendavalt piirangute kehtimist, on oma viga tunnistanud ning selgitanud, et täidab teabenõude osaliselt ja lepib teabenõudjaga esimesel võimalusel aja kokku, et võimaldada tal tutvuda nõutud dokumendi ja selle lisadega, millelt on eemaldatud juurdepääsupiiranguga teave (kontaktandmed).

13.06.2017 pöördusin täiendavalt telefoni teel PPA poole kontrollimaks, kas teabenõudjale on soovitud teave väljastatud. PPA selgituste kohaselt käis teabenõudja 09.06.2017 soovitud teabega tutvumas ning talle väljastati dokumentide koopiad, milles olid piiranguga isikuandmed kinni kaetud. Kuna teabenõudja ei ole teabenõude täitmise osas täiendavaid pretensioone esitanud, siis loen teabenõude menetluse käigus täidetuks, mistõttu puudub alus ettekirjutuse tegemiseks. Tulenevalt eelnevast jätan vaide ettekirjutuse tegemiseks rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel